

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserta) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 157.

V Ljubljani, v sredo 12. julija 1893.

Letnik XXI.

O klerikalizmu.

Hic niger est —

Politika se lotuje vsega: odstavlja vlade in jih nastavlja; tvori vladarje in jih vničuje, celo Boga meni, da ima v svoji oblasti. Je-li se ima še vzdržati vera nanj, določuje ona; ona kaznuje tudi ali plačuje tiste, ki ga taje ali grde. Kaj čuda, če tedaj tudi cerkvena ustava nima miru pred politiko. Javno življenje sicer ne priznava cerkvi in njeni ustavi božjega značaja in zato je umevno, da se zaganja vanje. Toda kazalo bi pogumnim nasprotnikom njenim, da bi se učili zgodovine vsaj toliko, da bi spoznali, kaj jim pomaga njihovo delo. Lahko bi izpredvideli, da je vsaka preosnova v cerkveni ustavi nemogoča in da je pametneje in dosledneje kar naravnost pobijati vero krščansko, nego tako po ovin-kih zaganjati se vanjo in naposled še — opeči se.

Žalostno pa je pri tem, da se tega boja proti cerkveni ustavi udeležujejo tudi nekateri možje, ki bi radi sicer še veljali za prave in verne katoličane. Politika jim smeje glave. Pozabljajo namreč, da je že dobrih osemnajststo let določena oblast papeževa, škofov in duhovnikov in da se o tem mej katoličani sploh ne more več razgovarjati. Nobena še tako glasna in mogočna večina ne more odvzeti te oblasti, kakor je tudi dati ne more. Pravice učeče cerkve so tako jasno določene, kakor njene dolžnosti; o njih je vsaka parlamentarna razprava kratko malo nemogoča. To resnico moramo vedno povdarjati, ker uprav proti njej se tolikrat greši v našem javnem življenju ne na škodo cerkvi, pač pa na velik kvar narodom in državam.

Jedna beseda, ki se v naših dneh nebrojno-krat rabi, vzlasti dokazuje, da manjka stalnih, pravih pojmov o cerkvi in njenem ustroju. Ta beseda je razvpita, da se je treba poštenjaku našega časa skoraj križati pred njo; pomenjati ima vse naglavne grehe: napuh, lakomnost, tja do lenobe; določevati ima vir vsem zlom v državi ali mej narodi, skratka strašna beseda je to. Glasi se: kleri-

kalizem. Vsak jo pozna; rabi se neštivilnokrat a le malokedo misli, kaj pomenja. Tekom časa je imela že silovito mnogo prilastkov, črni, mračni, temni, pogrebni, prokleti, srednjeveški, brezdomovinski, neumni, ultramontanski, fanatični, brezsmiselni, gospodstvaželjni klerikalizem. Te in tem podobne, še lepše prilastke pozna pri nas vsak črevljari, ki bere „Narod“. Ta plodovitost žive domišljije se nam zdi slabo znamenje za liberalizem. Pred šotorom njegovim kričeči klicarji vabeč na tak način popotne zemljane vanj, ne pomislijo, da imajo hvala Bogu ljudje še svojo pamet seboj in da to pamet vkljub vsemu mogočnemu kričanju lahko rabijo.

Res je sicer, da jih je le preveč, ki tega ne storé, marveč ki krotko in mirno mej drugim tudi „klerikalizem“ sprejmo kot nekaj strašnega v svoj leni um, ne meneč se dalje zato, da so zalogi svojih nejasnih pojmov prideli novi, še nejasnejši.

Kaj pa je tedaj klerikalizem? Opredeliti to spako je zelo težko, kar si vsak misli pri tej besedi, kar hoče, samo, da je kaj strašnega. Nekateremu pri tej besedi domišljija riše tezalnice in grmade, na katerih menihi pečejo uboge grešnike, drugi mislijo na velikanske skladišnice samih rumenih cekinov, ki se skrivajo po samostanskih podzemeljskih prostorih, tretji si predstavljajo vse možne nesramnosti, ki se vrše skrivaj od črnogledih hinavcev in lice-mercev. Opredelba je tedaj na vsak način težka. Zato raje povejmo, da ima svoj izvor ta beseda mej nemškimi protestanti. Katoliškega imena se boji protestantstvo, največ zato, ker je spominja, da njemu manjka ta bistvena lastnost prave Kristu-sove cerkve, zato so jeli protestanti imenovati katoličane klerikalce.

Sami so namreč zavrgli duhovstvo v cerkvi in trdè, da je vse krščansko ljudstvo — duhovsko; vsak ima jednako oblast, in zakrament sv. mašniškega posvečevanja je prazen, popolnoma nepotreben obred.

Samo ob sebi je umevno, da so razširjač ta svoj krivi nauk skušali na vsak način iztrgati za-

upanje do duhovnikov ljudstvu iz srca, in da so v ta namen uporabljali vsa možna sredstva, mej katerimi sta laž in obrekovanje na prvem mestu.

Njihov protiduhovenski boj je rodil z večine vse tiste zgodovinske laži, ki so jih od magdeburških centurjatorjev počenši razširjali razni več ali manj znani zgodovinarji.

Leposlovje je moralo tudi pomagati. V pesmih, igrah in povestih so se jeli opisavati duhovniki v protestantskem smislu, redovi so se grdili in blatili. Slike so predstavljale pijane menihe in druge nespodobnosti.

Vse to je prijalo spačeni človeški naravi in na naglem se je razširil ta duh; nastopajoče brezverstvo je samo nadaljevalo v njem in pridobivalo s tem najboljših uspehov. Boj proti klerikalizmu se je vnel po celem svetu, in sicer vedno pod pretvezo, da se ustavlja le nepoklicanemu, krivičnemu gospodstvu duhovnikov.

Niti trohice zabavljanja, ki ga je objavil še le leta 1869 rojeni „Narod“ v svojih predalih, ni njegove; izvirna ni niti jedna psovka, katerih je že toliko poslal v dežel. Izvor smo jim pokazali in pojasnili tudi vodilne uzroke. Da se v tem protiklerikalnem boju ne rabi samo laž in obrekovanje, je jasno samo ob sebi. Saj se mora podati za vsako trditev vsaj nekaj navideznih dokazov.

In snov zato dajejo izjeme duhovniškega stanú, ki z neprevidezjo kaj zagreše, ali s spodtakljivim obnašanjem sami najgorje napadajo svoj vzvišeni poklic, ali zlorablja svoj stan.

Pri takih izjemah iščejo dokazov in iz njihovega obnašanja sklepajo zaključke vsemu duhovstvu nasprotni. Ta logika je čudna; razvidno je, da je ni treba pobijati. Nam se zdi dovolj, da smo jo konstatovali.

Da se pa vprašanje o klerikalizmu še bolj pojasni, naštejemo tu nekaj načelnih stavkov v tej zadevi:

1. Za vero je duhovstvo potrebno; brez duhovstva ne more obstajati nobeno verstvo.

LISTEK.

Dubrovnik — jugoslovanske Atene.

Spisal Janko Gričar.

(Dalje.)

Rekli smo, da je turška sila, katera je grozila nekoliko stoletij balkanskim državam, storila, da so se mnogi učeni ljudje iz Grške, posebno pa iz Carigrada zatekali v sosedne mirne dežele. Grški učenjaki so si iskali zavetja največ v Italiji, kjer so osnovali prva vseučilišča, ali mi vemo, da je nekoliko učenjakov grških prišlo tudi v Dalmacijo, vzlasti v Dubrovnik.

Saffrik navaja imena Halkokondilas, Manlos, Tachaniotes, Laskaris i. dr.

Kakor so grški učenjaki uspešno delovali v Italiji, takisto so delali tudi v Dubrovniku. Grški učenjaki, ki so se nastanili v Italiji, potovali so iz mesta v mesto, a to so se naučili od njih tudi mnogi Italijani, ter so nekateri taki potovalni učitelji prišli tudi v Dalmacijo.

Koncem XIV. veka je prišel neki Ivan iz Ravene v Dalmacijo ter se je čudil Dalmatincem, kako so zaostali v naobrazbi. Okoli l. 1434 je pri-

šel v Dubrovnik Filip de Diversis, kateri nam je zapisal mnogo povoljnija poročila o naobrazbi Dalmatincev. Mimo teh dveh nam je znanih še nekoliko drugih imen, kakor: Malinus, Bartolomej Spondratus, Nikolaj de Lasiris, Xenophon Philelphus i. dr. Ti učitelji so bili polni latinskega duha in so tudi v Dalmaciji probudili ljubezen do latinske književnosti. In res nahajamo v XV. veku več učenih filozofov in historikov, ki so pisali v Dalmaciji, in to v latinskem jeziku.

Ta latinska literatura je kajpot brvatski literaturi v Dalmaciji in Dubrovniku.

Mladi Dalmatinci, ki so se izobražali v Italiji, videli so, da Italijani mimo latinskega gojè tudi svoj jezik. To je vspodbujalo te mladeniče, pa so tudi oni jeli pisati v svojem narodnem jeziku.

Mnogo je pripomoglo naobrazbi Dubrovčanov tudi njihovo bogastvo; a obogateli so oni s trgovino, pa tudi s tem, da so gostoljubno vsprejemali begune iz sosednih slovanskih dežel, iz Bosne in Hercegovine, ki so prinesli seboj ves svoj imetek, ter se nastanili v Dubrovniku, da se izognó turškemu nasilstvu.

Vspreh italijanskih učiteljev se je skoro dobro pokazal. Na početku dubrovniško-dalmatinske književnosti nahajamo pisatelja, kateri je hodil njihove

stopinje, a to je Marka Marulić (1450—1507) rodod iz Spleta.

Marko Marulić, ta prejasna zvezda vsakojake umetnosti za ves tedanji svet, zasluži brez dvojbe, da ga priznamo oteem jugoslovanskega umetniškega pesništva. Njegov glas je bil dobro znan v narodu, ko so komaj prvi književni žarki jeli sevati iz Dubrovnika. Mimo domačih ponašali so se tedanji najslavnejši možje z njegovim prijateljstvom, žalovali po njegovi smrti za njim in ga slavili v krasnih žalostinkah. Ariosto ga je nazval zbok velikega njegovega uma božanstvenim bitjem. Eisengrein pravi o njem, da je bil največji modroslovec svoje dobe in da ga ni nikdo prekosil v bogoslovskih znanostih.

Mimo neizmernih zaslug, ki si jih je stekel ta izredni um na književnem polju sploh, je za nas najvažneje to, da je on prvi v jugoslovanskem narodu probudil sveto ljubezen do materinega jezika. Marulić je Hrvatom, vsaj gledé na jezik, ono, kar Dante Italiji, Goethe Nemcem.

Istodobno, ko je Marulić pel v Spletu, odgovarjal mu je lepi zbor učenih narodnjakov z otoka Hvara, n. pr. Božičević, Brtučević, Pelegrinović i. dr., vsi pesniki narodni in modrijani na glasu, zelo

2. Oblast, ki jo ima po Kristovem nauku duhovstvo, presega vsako posvetno oblast; celi svet je ne more dati duhovniku več, nego jo je prejel od svojega Gospoda.

3. Duhovska in posvetna oblast sta v krščanstvu ločeni; uprav zato, da ostaneta sicer tem gotoveje ločeni, sta pa združeni v rimskem papežu, ki je duhovski in posvetni vladar ob enem.

4. Oblasti si ne smeta nasprotovati; druga v druge delokrog ne sme segati. Za red in varnost skrbi posvetna oblast; za vzgojo in dušni napredek pa duhovska. Posvetna oblast ima očetno krepkost in moškost; duhovska pa materino ljubezen in prisrčnost.

5. Za narod in državo je neobhodno potrebno — neodvisno duhovstvo, ki v svesti si svoje naloge izvršuje svoje dolžnosti vstrajno, vneto in pogumno, ki se ustavi krivici, odkoder-koli naj pride. Duhovstvo pa, ki je izgubilo cerkvenega duha, ki se tedaj vdinjava mogočnikom zemlje ali pa duhu časa, je največja nesreča za vse javno življenje. Takemu smo tudi mi nasprotni, in če nje mislite v klerikalizmu, smo tudi mi protiklerikalci.

V svesti si tedaj, da vse druge ideje, ki morda z orjaško silo nastopajo v naših dneh, neskončno nadkriljuje ideja poklica krščanskega duhovnika. In da ima ta ideja v sebi pogoje končne večne zmage, stopajo verni katoličani pod njen prapor borit se zánjo, če jim prav nadenejo ime „klerikalcev“. In zaradi te stalne, božje ideje se družijo tudi krog grešnih, slabih ljudij, ki jo imajo v imenu Izveličarjevem zastopati.

Črne sukne jih ni strah, in klerikalizma tudi ne. Ne dajo se vsuževati ljudem, marveč le Jednemu, ki ga spoznajo za svojega Gospodarja, Kristusu, ki si je odbral nekatere v poseben delež (kleros) in jim zato tudi dal posebno, nadnatorno oblast.

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. julija.

Mladočehi. Kaj nepovoljen je Mladočehom St'astný, ker v svojem listu jim marsikatero resnično pové in razkriva njih nedoslednosti in prazne obljube. Njegov list je pa precej razširjen po kmetih, kjer imajo sedaj še Mladočehi največjo zaslombo, in torej vsekako nekaj pripomore, da kmetsko prebivalstvo dobro spozna Mladočeha. Da bi sedanje zastopnike veleposestva bolj očrnili, so „Nar. Listy“ jim nedavno za vzgled postavljali pokojnega grofa Henrika Klama-Martinica. Hudomušni St'astný je pa v svojem listu na to opomnil, da „N. L.“ niso vedno tako sodili o Klamu-Martinicu, temveč so ga pred leti tudi napadali in nazivljali za zlega duha češkega naroda. Gregrov organ je seveda na to kar molčal. Posebno so pa Mladočehi jezni, da jim St'astný očita nepoštenost, ker so mnogo volilcem obetali, na kar sedaj niti več ne mislijo.

Zatožba proti trnovskemu metropolitu Klemenu. Zaradi znanega dogodka v Trnovem se bode moral metropolit Klemen zagovarjati pred

hvaljeni od Lucija in Hektorovića, katera jih smatrata za svoje predhodnike.

Lahko torej rečemo, da se imata smatrati Splet in sorodni mu Stari Grad na otoku Hvaru kot prava zibelka, kjer je vzkli in se razgojil prvi plod jugoslovanske književnosti.

Predno povemo kaj več o samem Maruliću, izpregovoriti nam je o jeziku, kateri so pisali ti najstarejši književniki. Jezik njihov je bil čakavski bodisi v prozi ali pa v poeziji, a to ne samo v primorju dalmatinskem, nego tudi v samem Dubrovniku. To nam pa dokazuje, da je čakavščina starejša od štokavščine, da se je ta na jugovzhodu razvila iz one in postala na jugu jekavščina, a na vzhodu ekavščina, ter da se je polagoma primikala k severozahodu in potem pa je iztisnila čakavščino, zavladala v narodni književnosti. Dubrovnik je občutil zbok svojega položaja in tesnih odnošajev z vzhodno-južnimi stranmi prvi v hrvatskem primorju ta blagi vpliv štokavščine in sicer že ob koncu XVI. stoletja s spisi Dinke Ranjine in Dinka Zlatarića. V njih se najprej pokazujejo čvrsti sledovi štokavščine.

Dalmatinsko-dubrovniška književnost se zrcali najlepše v pesništvu, a to se je razvijalo v vseh svojih strokah, v lirski, epski in dramski.

Že v prvem razvoju se je povzpelo lirsko pes-

okrajnim sodiščem v Sofiji. Državno pravdnništvo ga toži, da je hujskal ljudstvo proti vladni in knezu ter razžalil kneza. Bolgarski eksarh je s prva nekaj ugovarjal, da se metropolit izroči svetnemu sodišču, pozneje se je pa menda udal.

Zatožba srbskih ministrov. Predlog, da se tožijo bivši srbski ministri, se je že sporočil vsem dotičnikom, ki so tudi sporočili, da so ga vsprejeli. Povabili so jih tudi, da pridejo k dotični seji skupščine, da se zagovarjajo, ali pa pošljejo pismene zagovore. Pričakuje se, da pridejo bivši ministri sami.

Rusija in Nemčija. Znani ruski ekonom Ivanjušenkovič v „Grazhdaninu“ priporoča, da se proti Nemčiji porabi svetopisemski izrek: „Oko za oko, zob za zob.“ Letina v Rusiji bode še precej dobra. Zaradi dežja žita ne bode manj, k večjemu utegne biti nekoliko slabše. Rusija bode imela za izvoz 400 milj. pudov žita in ga tudi lahko prodala. Rusiji ni treba nove trgovinske pogodbe, pa tudi ne nemških denarnih trgov za posojila. Nemčija pa je navezana na rusko žito. — Kar piše ta list, je pač le deloma resnično. Hudo narodnogospodarsko borbo mej Rusijo in Nemčijo pod Bismarckom sta jednako čutili obe državi. Ruskemu žitu dela na zapadu močno konkurenco ameriška pšenica in Nemci bodo pač brez ruskega žita izhajali, ker ga bodo dobivali od drugod. Težje bode pa jim dobiti trgovišča za svoje industrijske izdelke, ako se jim zapre pot v Rusijo.

Prepir mej dvema ruskima listoma radi verske svobode. Mej „Moskovskimi Vedomostmi“ in „Grazhdaninom“, obema strogo konservativnima ruskima listoma je zadnji čas so bila zelo zanimiva polemika. Prvi list je napadal generalnega gubernatorja amurskega ozemlja, da le z ljubeznijo in poučevanjem hoče tamošnje budajiste spreobrniti v krščanstvo in ne dopušča nobene sile. Po mnenju moskovskega lista pa ta pot ni prava, kajti v Rusiji se pravoslavje nema razširjati z ljubeznijo, temveč le s strogostjo in silo. Proti temu se je oglašil „Grazhdanin“, ki z vso odločnostjo zagovarja versko svobodo v Rusiji. Ta glas strogo pravoslavnega in konservativnega organa je pomenljiv. Pred leti je tudi knez Meščerski drugače pisal. Sicer pa tudi sedaj ne vemo, bi li „Grazhdanin“ tako odločno se bil potegnil, ko bi šlo za katolike, kakor se je, ko gre za azijske malikovalce. O verski svobodi je v Rusiji sedaj še jako težko govoriti, ko se še prestop iz pravoslavja v katoliško vero zmatra za veleizdajo.

Demisija francoskega finančnega ministertva. Nedavno je bil finančni minister Peytral dal svojo ostavko, ker se prav ni vjemal z vladnim postopanjem. Demisija je pa bila le bolj navidezna. Drugi ministri so ga prosili, da naj še ostane in on je umaknil demisijo, ko se mu je obljubilo, da policijski prefekt Lozé, ki radikalcem ni prav po volji, se prestavi kam v diplomatsko službo. Lozé se pa radikalcem ni toliko zameril s svojim postopanjem proti delavcem, temveč zaradi tega, ker je ukazal policiji, da pri zapiranju naj nikakor ne gle-

ništvo do tolikega sijaja, da mu tedaj skoro ni bilo vrstnika. Bujno se je razvijalo, in začetkom XVIII. veka povzpelo se je do največje dovršenosti. Prvi na tem polju so Marko Marulić, Gjore Držić, Šiško Menčetić, Kanibal Lucić, Mavro Vetrančić. V njih se nahaja mnogo veličanstvenih mislij, jedrovitih izrazov, živih slik, krepkih in zanimivih trenutkov.

Tudi epsko pesništvo je lepo zastopano v tedanji književnosti. Gundulićev „Osman“ je zadivil ne le hrvatski narod, marveč tudi tuji svet. — Znamenitejši proizvodi ostalih pisateljev so: „Ostan božje ljubavi“ od Andrije Vitaljića, „Uzdari Mandaljene spokornice“ od Ignjata Gjorgjića, Marulićeva „Judita“, Palmotićeve „Kristiada“, „Ribarenje“ Petra Hektorovića, Kanavelićev „Sv. Ivan“, „Bogatstvo i ubožstvo“ od Kavarina.

Kje se je dramsko pesništvo najprej razvilo, se ne dá točno opredeliti. Appendini trdi, da se je prvi poskusil v ti stroki Gjđori Držić v Dubrovniku. No, ali prvi poskus je menda Lucićeva „Robinja“. Za Lucićem so se sledili Hektorović, Petrančić, Maroje Držić in drugi. Z Gundulićem in Palmotićem pa se je povzpela dubrovniška dramatika do največje dovršenosti.

V nastopnem bomo podali čitateljem imena najboljših dubrovniških pisateljev ter vsebino nekaterih njihovih del.

(Dalje sledi.)

dajo, kakšno sukno ima kdo. Vsled tega se je pa prigodilo, da je policija zaprla več radikalnih časnikarjev, ki so hujskali delavce k izgredu. Tega mu radikanci ne morejo odpustiti. Da so zaprli in obsodili le nekaj delavcev, bi se radikanci pač malo zmenili.

Delavska borza v Parizu je sprva imela namen, le posredovati pri iskanju raznih služeb, ali s časom je bila postala nekaj agitacijski odbor za razne republikanske kandidate. Dosedaj je navadno ta borza podpirala radikale, in to je bilo uzrok, da je Pariz volil skoro same radikale in socijaliste skoro nobeden ni prišel v zbornico. Socijalisti so se volili le v mestni zbor, ker tukaj za višje politike ni pravo polje. Letos so se pa razmere nakrat nekoliko premenile. Delavska borza ni več mislila podpirati sedanjih poslancev, ampak je mislila poskusiti s socijalisti. To je pa povod, da je vlada nakrat spoznala, da ni postavno osnovana, in jo je zaključila. Da je hotela delavska borza le delati za sedanje republikanske stranke, bi se pa nikdo ne bil brigal, kaj se vse v njej godi.

Vstaja v Braziliji. V pokrajini Rio Grande do Sul je zopet vstaja. Vataši pod poveljstvom generala Sarave oblegajo glavno mesto. Železniški promet je pretrgan. Vstasi imajo popolnoma organizovano vojsko. Tudi nekateri poveljniki vojnih ladij so se že pridružili vstašem. Kakor se kaže, v Braziliji ne bo miru, dokler se ne znebi te pokrajine. Vlada bi najbrž že sama rada se odkrižala puntarske dežele, ali se boji, da bi vspeh v Rio Grande do Sul vzpodbudil nezadovoljne elemente v drugih pokrajinah, da bi se jeli puntati. Po vseh pokrajinah jih je mnogo, ki želé, da bi vsaka pokrajina postala popolnoma samostojna. Bati se je zatorej, da Brazilija prej ali slej ratpade v majhne državice. Glavna napaka je pa v Braziliji, kakor sploh po Južni Ameriki, preveliko število generalov, kateri hrepené po visokih državnih stopinjah in drug drugega izpodrivajo. Ti ljudje v svoje koristi podpihujejo narod.

Socijalne stvari.

Zakaj se vpijanajo ljudje?

Napisal L. N. Tolstoj.

II.

Niti slaj, niti prijetnost, niti zabava, niti razveseljevanje ni vzrok, da so se opij, vino, tobak razširili po vsem svetu, marveč potreba, skrivati pred seboj to, kar kaže vest.

Sel sem enkrat po ulici in ko sem stopil mimo voznikov, čul sem, kako je dejal jeden drugemu: „To se vé — trezen bi se sramoval.“

Trezen se sramuje za stvari, za katere se pijanec ne sramuje. S temi besedami je izrečen glavni vzrok, radi česar ljudje uživajo vpijančljive reči. Ljudje uživajo jih zato, da bi jih ne grizla vest, ko so dovršili nekaj podlega, ali zato, da bi se pripravili v takšno stanje, v kakršnem je lahko mogoče, doprinesti nekaj nasprotujočega vesti, ali h kateremu vleče človeka njegova živalska narava.

Trezen se sramuje; vest mu ne dovoljuje hoditi k nepotrebnim ženskam; sramuje se ukrasti, sramuje umoriti. Pijanec se ničesar takega ne sramuje in če človek hoče dovršiti, kar mu zabranjuje vest, pa se vpijani.

Spominjam se, kako je priznal pred sodiščem kuhar, ki je umoril svojo sorodnico, staro gospo, pri kateri je služil. Pripovedoval je, da je poslal proč svojo ljubovnico in hišno, ko je napočil čas, odločen v ta namen, da je šel z nožem k spalnici. Cutivši pa, da trezen ne more izvršiti, česar se je namenil — trezen se sramuje in vest mu ne dovoli — se je vrnil ter izpil dve steklenici poprej pripravljene žganjice, in še le potem je čutil toliko srčnosti, da je dovršil svoj namen.

Devet desetih prestopkov se izvrši na ta način. Polovica žensk pade pod vplivom vina. Skoraj vsi obiski v nepotrebnih hišah se vršé v pijanosti. Ljudje poznajo vinsko lastnost, da oglušuje glas vesti in radi tega ga z zavestjo vživajo v ta namen.

Ni dovolj, da se ljudje samo vpijančujejo, da bi si oglušili vest; znajoč, kako deluje vino, oni vpijančujejo še druge, katere hočejo, da bi doprinesli dela, nasprotujoča svoji vesti; napajajo jih navlašč, da bi jim oglušili glas vesti. Na vojski napajajo vojake, kadar imajo trčiti s sovražnikom. Vsi francoski vojaki so bili ob času obleganja Sebastopolja pijani.

Vsak pozna take ljudi, ki so se napili radi grehov, vsled katerih jim vest ni dala pokoja. Vsak lahko opazi, da ljudje, ki živé nenravno, so bolj naklonjeni k vpijančljivim rečem, nego drugi. Razbojniki, razbojniške tolpe, razbrzdane ženske — ne živé brez vina.

Vsi ljudje vedó in priznavajo, da uživanje vpijančljivih rečij je nasledek očitanja vesti in da pri gotovih nenravnih prestopkih uživajo se omamljive reči radi tega, da se s tem oglušuje vest. Tudi to je znano in priznано od vseh, da uporaba vpijančljivih stvari oglušuje vest, da pijanec doprinaša take reči, na katere bi se trezen niti misliti ne drznil. Vsi se strinjajo v tem, toda — čudna stvar — ko po uživanju omamljivih reči ne vršé se vsikdar take posledice, kakor tatvina, uboj, nasilje itd., ko se omamljive reči ne uživajo po nekakih strašnih grehih, ter jih pri tem uživajo ljudje, katerih mi ne smatramo za pregrešne in tudi ne premnogo nankrat — in radi tega se sploh misli, da omamljive reči ne vplivajo tako na vest, da bi jo ogluševale.

Tako se splošno misli, da, če premožen Rus izpije vsaki dan pred jedjo čašo žganjice, po jedi pa kupico vina, Francoz svojo čašo pelinovke, Anglež svoj portvain, Nemec svoje pivo in premožni Kitajec skadi svojo merico opija, da to ljudje delajo le radi prijetnosti in da to nikakor ne vpliva na njihovo vest.

Misli se, da, če so temu navadnemu omamljenju sledili grehi: tatvina, uboj, ali le neumni in slabi prestopki, da so ti prestopki prišli sami od sebe, da jih ni izzivalo omamljenje. Misli se, da, če še ljudje ne doprinašajo kriminalnih prestopkov, da nimajo še vzroka, oglaševati vest, in da življenje, kakoršno živé ljudje, ki ga že srkajo iz navade, je popolnoma dobro in da bi prav nič ne bilo boljše, ko se ne bi omamljali. Misli se, da neprestano vživanje omamljivih rečij jim ne zatemnjuje vesti.

Vkljub temu, da vsak po lastni skušnji vé, da se po rabi vina in tobaka spreminja človeška dobra volja, da tojenja biti sramota, kar bi brez omamljenja bilo sramota, da po vsakem, bodisi tudi majhnem očitaniu vesti, nas tako vleče k nekakemu mamilu, da pod vplivom omamljivih rečij je težko premišljevatí o svojem življenju in položaju, da neprestano in enakomerno vživanje omamljivih rečij ima vsikdar jedne in iste fiziološke posledice, kakor enkratno neizmerno vživanje, pa se ljudem, ki so v pijači in kadenju zmerni, celó dozdeva, da oni rabijo omamljive reči ne radi oglaševanja vesti, marveč radi okusa in prijetnosti.

Toda treba je le dobro in nepristransko, ne oziraje se pri tem na samega sebe, premisliti vse to in jasno nam bode prvič, če neizmerno uživanje omamljivih rečij zagluší človeško vest, da mora neprestano uživanje teh reči imeti ravno tiste posledice, ker omamljajoč ovira delavnost možgan, naj jih rabimo v veliki ali mali meri, drugič, če omamljive reči imajo lastnost, oglaševati vest, da jo imajo vedno, torej tudi takrat, kadar se pod njih vplivom izvrši uboj, tatvina, nasilje, in kadar se pod njih vplivom izreče beseda, katera bi se sicer ne rekla; misli in čuti nekaj, kar bi se ne čutilo brez njih; a tretjič, če je vživanje omamljivih rečij potrebno zato, da bi se oglušila vest lopovom, razbojnikom, razbrzdanim ženskam, da je ono isto tako potrebno ljudem, ki se pečajo z opravitki, obsojenimi po njihovi vesti, dasi bi tudi ti opravitki bili od drugih ljudij priznani za zakonite in poštene.

S kratka ni mogoče ne razumeti, da uživanje omamljivih rečij nastaja vsikdar iz jednega in istega vzroka — iz potrebe, oglaševati si glas svoje vesti, da se ne bi opazilo nesoglasje življenja z zahtevami vesti (zavednosti).

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani, 11. julija.

V današnji seji mestnega zbora je dr. Ivan Tavčar interpeloval mestnega župana g. Grassellija, kako da ni pozdravil došlih Sokolov, kar bi se pač bilo spodobilo. Župan ljubljanski je pač pri drugih prilikah to storil, le sedaj je ta pozdrav izostal. Župan Grasselli je na to stvar pojasnil. Prečital je neki odstavek iz naznanila, ki ga je poslal deželni vladi, v katerem se omenja, da on pozdravi ta shod. Ravno pred slavnostnim sprevedom dobil je od deželnega predsednika dopis, v katerem se prepoveduje tak pozdrav. V tem dopisu deželne vlade se

pravi, da bi pozdrav bilo zborovanje pod milim nebom, katero bi se pa bilo moralo po postavi poprej naznaniti. Ker se to ni storilo, se pozdrav prepoveduje. Župan bi imel sam sebi pripisati posledice, ko bi se ne ravnal po tej prepovedi. Zaradi tega je pa župan le tiho pozdravil mimo korakajoče Sokole.

Dr. Ivan Tavčar na to poprosi za besedo in predlaga nujni predlog, da se mestna občina v varstvo svoje avtonomije pritoži, če treba, do najvišje instance. Ko se je vsprejela nujnost, je predlagatelj utemeljeval svoj predlog. Rekel je, da bi bila deželna avtonomija kmalu sama senca, ko bi to mirno pustili. Povsod se krati avtonomije mestne občine. Ko je bila občina sklenila, da napravi slovenske napise, se je jej bilo prepovedalo. Kako drugače se pa postopa drugod. V Celju so Slovenci zahtevali dvojezične napise, ali v Gradcu se je odločilo, da je to popolnoma avtonomna stvar, v kateri lahko celjska občina odločuje kakor hoče. Sedaj pa predsednik, ki je kot tujec s sovraštvom do Slovencev prišel v deželo, prepove županu pozdrav, katerega zahteva dolžnost uljudnosti. Popolnoma smešno je utemeljevanje, da je pozdrav županov že zborovanje pod milim nebom. To je hud napad na mestno avtonomijo in razžaljenje slovenskega naroda. Ko bi se to prigodilo v kakem nemškem kraju, bi bilo strašno vpitje po nemških listih in naposled bi moral še dotični namestnik pobrati kopita. Le pri nas bi pa bilo vse dobro. Ako bi sedaj predsednikova obveljala, bi kmalu v vseh važnejših stvareh vlada jela kratiti avtonomijo in svojevoljno ukazovati. On zatorej priporoča, da se občina pritoži. Ko bi tudi pritožba pri ministerstvu nič ne pomagala, naj se pa občina pritoži pri dotičnem sodišču.

Za besedo se je potem oglasil mestni svetnik Kunc, ki je skoraj še z večjo odločnostjo zagovarjal predlog. Rekel je, da je to jeden onih ukazov, kateri so zadnji čas tako v navadi. Prepoveduje se shodi, naj se že to utemeljuje tako ali tako. Delavski ali obrtnijski shodi se prepovedujejo s sklicevanjem na § 6. društvenega zakona. Tukaj se je porabil drug paragraf, ali stvar je ista. Mestna občina se stavi v isto vrsto s takimi delavskimi shodi. On se je čudil, ko je slišal, da je pozdrav prepovedan, pa še tega verjeti ni mogel. On se že tudi nekaj časa peča s politiko in tudi nekaj čita, ali kaj tacega se ne spominja, da bi se tak pozdrav smatral že kot shod pod milim nebom. Bil je že tudi pri raznih shodih obrtnikov v nemških mestih pred petindvajsetimi leti in pozneje. Povsod so jih pozdravljali župani in nikjer ni slišal, da bi se bil kdo nad tem izpodtikal. Sploh se pa opazi, da vlada nima pravega spoštovanja do sedanjih zastopov, bodi si že občinski zastop, deželni ali državni zbor. On misli, da to prihaja od tod, ker sedanjí zastopi so le zastopi interesov, ne pa zastopi narodov. Tako dolgo ne bode bolje, da se uvede občna volilna pravica. Drugačen respekt bode vlada imela pač pred zastopom, kateri bode v resnici zastopal narod. Sicer pa govornik podpira popolnoma Tavčarjev predlog.

Na to je bilo glasovanje. Predlog se je vsprejel le z večino, kakor je na željo jednega občinskega svetnika konstatoval g. župan. (Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. julija.

(Katoliški sklad.) Celovski „Mir“ piše v zadnji številki: „Da se izvršijo sklepi katoliškega shoda, ustanovili so kranjski duhovniki „katoliški sklad“, za katerega pridno nabirajo. Ustanoviti hočejo bojda katoliško gimnazijo in učiteljsko pripravnico.“ — V pojasnilo „Miru“ omenimo, da „katoliškega sklada“ niso ustanovili kranjski duhovniki, ampak da ga je osnoval izvršujoči odsek stalne komisije za II. slov. katol. shod; udje izvršujočega odseka pa so ti-le gospodje: dr. Fr. Papež, svetnik Lud. Ravnikar, dr. V. Gregorič, dr. Šusteršič in tajnik Jos. Šiška. V odseku je torej samo jeden duhoven. Prosimo, da „Mir“ to stvar svojim čitateljem pojasni, ker po našem mnenju ustanovljenje katoliške gimnazije ali učiteljske pripravnice s slovenskim učnim jezikom ni kranjska, marveč vseslovenska zadeva.

(Celjska posejilnica) dobi svoj lasten dom. Načrte za veliko poslopje je izdelal Ivan Hraskey, deželni inženér v Ljubljani. Stalo bode z jednim pročeljem na trgu Franc-Josipovim, z drugim v Ljubljanski ulici na nekdanjem „Reitter-jevem selišču“.

V pritličju bodo prodajalnice in restavracija. V prvem nadstropju se bode naselila čitalnica, v drugem bodo bode privatna stanovanja. — Načrti neki dopadajo celó nemškemu občinskemu zastopu, kateri, kakor se čuje, zidanju ne bode več nasprotoval.

(Nove maše.) Iz Zagorja ob Savi: Dne 9. t. m. je daroval č. g. Josip Habat, novomašnik tržaške škofije svojo prvo sv. mašo. Slavnostni govor je govoril vč. g. dr. Anton Medved, stolni vikar iz Maribora, kateri je s svojimi besedami navdušil ter z veseljem napolnil nebrojno število poslušalcev. Dan nove maše je bil zarés za zagorsko faro dan, ki ga je Gospod naredil. — Danes pa je bila slovesna nova maša v ljubljanski frančiškanski cerkvi. Katero je daroval P. Hubert Rant, škofjeloški rojak, kateremu je oskrbel izvrsten cerkveni govor škofjeloški mestni župnik preč. gosp. Ivan Tomazič.

(Šolski sklep.) Združena mestna slov. otroška vrtea imata šolski sklep v petek dne 14. t. m. s sveto mašo v farui cerkvi sv. Petra ob 1/2.8. uri zjutraj.

(Nevihita. — Ogenj. — Čez 7 let.) Z Radovice 11. julija. Včerašnji dan je bil silno vroč, zlasti je bila popoldanska soparica neznosna. Pričakovali smo nevihte, ki je tudi prišla, na srečo še le proti noči, ko se je zrak že nekoliko shladil. Ob 1/2.8. uri se je stemnilo, pričelo se je bliskati in grometi, da je bilo grozno. Ob 8. uri je strela udarila v bližini žumberske vasi Lešče. Pogorel je nov kozolec in nov pod, mnogo krme in letošnji ječmen. Škoda je znatna. V Bojanji vasi, domače fare, je trikrat tresčilo, kvara nobenega, strahu dosti. — Še se boste spominjali, da je „Slovenec“ pred sedmimi leti v dopisu izpod gorijanskih hribov poročal o nečloveškem hudodelstvu, ki se je bilo izvršilo v podzemeljski fari. Neznani zločinec je umoril dečka pastirja in ga razmesaril na ostuden način. Dolgih 7 let se je prikrival zlobnež. Gost iz Črnomlja je včera pravil, da sta orožnika v nedeljo dobila morileca in ga privedla v zapor. Doma je iz Zapudja, fare dragotuške. Izdal se je sam. Nekoč je svoje hudodelstvo razodel človeku, ki je smrtno bolan povedal, in ko je nekoliko okreval, tudi pred sodiščem s prisego potrdil, kar je slišal. Zaprti hudodelnik ima mnogo mnogo zločinstev na svoji duši. Upam, da Vam kdo drugi o tej žalostni stvari natančneje piše.

(Imenovanja.) Pravimi gimnazijskimi učitelji sta imenovana gg. suplenta: Ed. Rechl in dr. Hugo Wertheim na celjski gimnaziji; gosp. suplent J. Satter pa na kočevski gimnaziji. G. J. Battisti je dobil profesorsko mesto na koperski gimnaziji, g. Fr. Babš pa na realki v Steyru.

(Lep dar.) Iz Devina: Preblagorodni gospod Karol vitez Warhanek z Dunaja daroval je števansko-devinski farni cerkvi šest velikih posrebrnjeh, 1 meter 25 centimetrov visocih altarnih svečnikov. Bog povrni!

(Pri sv. Marku niže Ptuja) se je ustanovilo novo bralno društvo, katero bode dne 16. t. m. pričelo svoje delovanje s slavnostno besedo.

(Dar sv. Očeta.) Sv. Oče so poslali črnogorskemu knezu Nikiti dragocen glagolski misal v darilo. Včera je došlo v Cetinje.

(Slovenski in hrvaški abiturijentje) prirejajo letos skupno slavnost v Zagrebu. Vabljeni so abiturijentje s slovenskih, hrvaških, dalmatinskih in bosenskih gimnazij.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 2. do 8. julija je bilo 15 novorojencev, 2 mrtvorojenca. Mej tem časom jih je pa 21 umrlo, mej njimi 4 tujei in 7 v zavodih. 4 so umrli za legarjem, 5 za jetiko, 2 za želodčnim katarom, 1 za mrtvoudom, 4 za starostno oslabelostjo, 4 za različnimi boleznimi. Zboleli so 4 za ošpicami, 4 za škariatico, 2 za vratice.

(V orgljarski šoli) bode javni izpit učencev v četrtek dne 13. t. m., ob 9. uri zjutraj; vabijo se k njemu vsi č. udje Cecilijanskega društva in sploh vsi prijatelji cerkvene glasbe. Učni prostori so na Starem trgu št. 13.

(Tajnikom mestne hranilnice ljubljanske) imenovan je, kakor čujemo, gospod Janez Hrast, dosedaj koncipijent pri c. kr. notarju Ign. Gruntarju v Logatecu.

(Dolenjske železnice.) Ker je črta Ljubljana-Skofelca železnične proge v visokosti rels z gramozom posuta, pričelo se je zdaj z zračnavanjem prostora in posipanjem pred novim kolodvorom pod „zelenim hribom“ in izvrševanjem družih potrebnih del. Istotako posipa se zdaj dovozna cesta do kolodvora s trdim materijalom. — Pretekli dni postavile so

se tudi že železnične pregraje pri prehodu v Vodmatu, na spodnjih Poljanah, v Kurji vasi in na dolenski cesti.

Spominjajte se
„katoliškega sklada“
ob raznih prilikah!

Telegrami.

Dunaj, 22. julija. „Wiener Zeitung“ objavlja koncesijsko pismo za lokalno železnico iz Podkloštra v Šmohor, dano Feliksu Motory-ju, Franu Lamprechtu in Janezu Gesserju.

Berolin, 12. julija. Ruski carjevič se je ob 8 uri 35 minut semkaj pripeljal. Pozdravil ga je bil cesar na postaji pri lovskem gradu, cesarica pa v novi palači. Po obedu se je carjevič peljal dalje v Berolin.

Berolin, 12. julija. Ruski carjevič je po noči odpotoval. Cesar ga je spremil na kolodvor. Poslavljenje bilo je prisrčno.

Carigrad, 11. julija. Sultan je podelil egiptskemu podkralju Imdiaz-red. Danes je bil v Ildiz-Kiosku banket, pri katerem so bili sultan, podkralj, veliki vezir in 80 drugih oseb.

London, 12. julija. Po Reuterjevem poročilu je položaj v Rio grande kritičen.

London, 12. julija. Pri debati o irski predlogi se je nekaj pripetilo, kar je zbornico jako razburilo. Brodbeck je izrekel, da so Irski bedni žlobodravci. Sexton je mej odobravanjem irskih poslancev to označil za surovo impertinenco. Na poziv predsednikov je Sexton, ko se je dolgo obotavljal, ostavil dvorano.

Tovarna za svilen blago G. Henneberg (e. in kr. dvorni založnik) v Curihu (Zürich) priporoča **naravnost zasebnikom, črno, belo in barvasto** svilen blago od 45 kr. do glđ. 11'65 meter, — gladko, progasto, karirano, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, desinov itd.) vozine in carine prosto. Vzorci obratno. — Pisma veljajo 10 kr. in poštna karta 5 kr. v Švice. 12 (1 19—10)

Umrli so:

10. julija. Jakob Silvestri, skladiščar, 52 let, Cesta na južno železnico 1, jetika.

V bolnišnici:

9. julija. Janez Rovšek, gostac, 70 let, marasmus senilis.

Tuji.

10. julija.

Pri **Maliču**: pl. Götz, tovarnar; Kolin, Brann, Glück, Wurm, trgovci; Müller; Signer, potovalec, z Dunaja. — pl. Obereigner, logarski nadzornik, s Snežnika. — Schreiner iz Slov. Gradca. — Ferkovaj iz Pirana. — Alberneri, nadzornik, iz Merana. — Kosec, zasebnik, iz Maribora. — Geršič, zasebnik, iz Gorice. — Tain, trgovec, iz Vipave. — Abeles, trgovec, iz Trsta. — Müller, trgovec, iz Nove Vasi. — Elstner s Češkega.

Pri **Stonu**: Holeček, generalmajor, iz Kamnika. — pl. Herman, generalmajor; Kronfeld, dr. Hočevar; Schubert, Weiss, Bauer, trgovci; de Gregorio, potovalec, z Dunaja. — pl. Haynal, svetnik, z Reke. — Wakonig iz Litije. — Krivic iz St. Petra. — Davidere iz Glicina. — Tessoni iz Parme. — Vitez Malenica, zasebnik, iz Versecz-a. — Hyrenbach, zasebnik, s hčerjo, iz Beljaka. — Klein, Hausner, zasebnik, s hčerami, iz Opatije. — Dekleva, in Gaberček, urednik, iz Gorice. — Domicelj iz Zagorja. — Lapajge iz Kostanjevice. — Wiera iz Hojčja. — Štare, posestnik, iz Mengša. — Stariha, posestnik, iz Karlovca. — Neuman iz Maribora. — Zarnik, župnik, iz Srednje Vasi. — Fischer, trgovec, iz Budimpešte. — Havas, trgovec, iz Vel. Kanize. — Viktor iz Heilbrona.

Pri **bavarskem dvoru**: Verderber, Paitler, Osterman, Huttr, Stampfel, zasebniki; Černe, posestnica, iz Kočevja. — Prosen iz St. Vida. — dr. Kos iz Gorice. — dr. Neuhauser, koncipijent, z Duhaia.

Pri **avstrijskem caru**: Grünwald iz Smartna. — Gradišar iz Kranja. — Jan iz Bleda. — Cerar posestnik iz Blagovice. — pl. Genzić, posestnik, s hčerami, iz Zagreba. — Lang, potovalec, iz Laškega Trga.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	734.4	18.8	sl. vzh.	jasno	
11. 3. u. pop.	732.4	29.6	sl. jzap.		0.00
9. u. zveč.	732.3	21.6		oblačno	
Srednja temperatura 23.3°, za 4.4° nad normalom					

Tržne cene v Ljubljani

dne 12. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	8.40	Špeh povejen, kgr.	66
Rež,	7	Surovo maslo,	82
Ječmen,	6	Jajce, jedno	2
Oves,	7.20	Mleko, liter.	10
Ajda,	10	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6	Telečje	50
Koruza,	6	Svinjsko	64
Krompir,	4.50	Koštrunovo	38
Leča, hktl.	14	Pišanec	36
Grah,	14	Golob	17
Fizol,	10	Seno, 100 kgr.	3.57
Maslo, kgr.	96	Slama,	2.67
Mast,	70	Drva trda, 4 kub. mtr.	6.40
Špeh svež,	62	„ mehka,	5

V prihodnjem šolskem letu dobi

učiteljska pripravnica

stanovanje in hrano. — Več se poizvé pri **A. Kališ-u** na Prešernovem trgu št. 3. 221 3—3

Zahvala.

Za premnoge znake presrečnega in iskrenega sožalja, koje smo prejeli povodom smrti nepozabnega sina, oziroma brata in svaka, gospoda

Josipa Pollak-a,

c. kr. okrajnega komisarja v Radovljici,

za krasne darovane vence in za mnogobrojno spremstvo k poslednjemu počitku predragega ranjcega izrekamo vsem najiskrenejšo in najglobljejo zahvalo, osobito pa še gg. uradnikom tukajšnjega c. kr. okrajnega glavarstva ter tako obilno došlim gg. c. kr. uradnikom ljubljanskim in radovljiškim.

V Kranju, dne 9. julija 1893.

348 1

Žalujoči ostali.

Dva goldinarja 75 krajcarjev,

poštni zabojek (pletena steklenica) **najfinjšega aromatičnega gorskega malinovčevega sirupa**, opetovano premijiran, pošilja franko proti povzetju **lekarnar Piccoli v Ljubljani**. Steklenica 1 kilo vsebine 70 kr. Pletene steklenice po 10, 20 in 40 kg., vsaki kilo 60 kr. ne všteti zavijanja 324 10—4.

Služba orgljavca in mežnarja

se precej oddá v **Koprivnici na Štajerskem**. — Plača 100 glđ. v denarji in prostovoljna berna. 346 3—2

Pisma in spričevala na **cerkveno predstojništvo Koprivnica**, pošta Rajhenburg.

Lekarna Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani

prodaja in vsak dan s prvo pošto razpošilja

Marijacelijske kapljice za želodec

zdravno preverjeno in znano zdravilo s čvrstilnim in krepilnim vplivom pri **motenem prebavljenju**, pri **krču v želodcu** in **zabasanju**.

1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 glđ., 5 tucatov samo 8 glđ. 202 14

Slav. občinstvu v mestu in na deželi naznanjam, da sem z dném 1. julija letos otvoril poleg vže obstoječe **prodajalnice na Dunajski cesti št. 22** tudi

kupčijo z moko

v **Ljubljani, v Florjanskih ulicah št. 34**

v lastni hiši,

kjer bodem imel v zalogi **najraznovrstnejšo moko**, ter bodem kot doslej postregel točno in vestno z dobrim blagom po nizki ceni.

Velespoštovanjem

Anton Zorec,

trgovec z moko.

Florjanske ulice 34, Dunajska cesta 22.

337 5—3

V CHIKAGO!!

k najznamenitejši 258 (18)

Kolumbovi svetovni razstavi

priporoča **vozne listke** po najnižji ceni in najugodnejši kombinaciji, in sicer: iz **Ljubljane** do **Chikage** in nazaj I. in III. razred po glđ. 245.—, I. in II. razred glđ. 370.— in višej.

mejnarodna potovalna pisarna

Jos. Paulin v Ljubljani.

Prospekti vsakovrstnih kombinacij so na razpolaganje. Vožnja zagotovi naj se prej ko prej.

Dunajska borza.

Dne 12. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 glđ. 75 kr.
Erebrna renta 5%, 16% davka	97 „ 50 „
Zlata renta 4%, davka prosta	118 „ 30 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 „ 15 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 glđ.	984 „ — „
Kreditne akcije, 160 glđ.	336 „ 75 „
London, 10 funtov strl.	123 „ 65 „
Napoleonodor (20 fr.)	9 „ 82 „
Cesarski cekini	5 „ 86 „
Nemških mark 100	60 „ 55 „

Dne 11. julija.

Ogerska zlata renta 4%	115 glđ. 80 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 „ 85 „
4% državne srečke l. 1854., 250 glđ.	147 „ 75 „
5% državne srečke l. 1860., 100 glđ.	164 „ — „
Državne srečke l. 1864., 100 glđ.	193 „ — „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 80 „
Zastavna pisma	— „ — „
Kreditne srečke, 100 glđ.	196 „ 75 „
St. Genois srečke, 40 glđ.	68 „ — „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	140 glđ. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 glđ.	18 „ 30 „
Rudolfove srečke, 10 glđ.	23 „ 30 „
Salmove srečke, 40 glđ.	69 „ — „
Windischgrazove srečke, 20 glđ.	— „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ 25 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	151 „ 25 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2875 „ — „
Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	104 „ 50 „
Papirnih rubeljev 100	130 „ 50 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. **Zavarovanje** za zgube pri **žrebanjih**, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnice.**